

Ügyvédek és községi jegyzők.

Írta: dr. Krüger Aladár országgyűlési képviselő.

A képviselőház ülésén ismételt felhangzott az ügyvédek jalkiáltása, mely eddig csak az ügyvödi kamarák évi közgyűlésein volt hallható: az ügyvédeknek több, mint fele, nyomorral küzd, ügyvédi proletariátus alakult ki Magyarországon, 6000 ügyvédből 3000 sem tud megélni, segíteni kell az ügyvédeknek.

A tényeknek ez a megállapítása a valóságnak megfelel. Mikor csak a budapesti ügyvédi kamarába 3049 ügyvéd van bejegyezve, akkor maga ez a szám bizonyítja azt, hogy az ügyvédi pályán katasztrofális túlszűfolttság van. Ahol túlszűfolttság jelentkezik, annak mindig velejárója a tömegnyomor. A tömegnyomor pedig mindig veszélyes betegség.

A magyar ügyvédi kar több évszázados, dicsőséges multtra tekint vissza. Ott látjuk a magyar ügyvédet a nagy jogi alkotásoknál és a kis emberek apró ügyeinek védelmének. Ügyvéd volt Kossuth Lajos és Deák Ferenc, Horváth Sándor és Szilágyi Dezső. Az ügyvédi kar adta Magyarországnak legnagyobb földművelési miniszterét, Darányi Ignácot. Ott látjuk az ügyvédek nemcsak a járásbírók tárgyaló szobáiban, hanem az országgyűlésen és a törvényhatósági bizottságokban is. Nagy és fontos szerepük van mindennél, melyhez nélkülözhetetlen a tudás, a jellem és a teljes anyagi függetlenség.

Az ügyvédi tömegnyomor az az ügyvédek anyagi függetlenségét assa alá és ezzel veszélyezteteti a kar egyes tagjainak erkölcsi függetlenségét is. A budapesti ügyvédi kamara 1926-ban 257 esetben rendelt el fegyelmi eljárást és azon-

felül 42 esetben intézett el fegyelmi panaszt rendreutasítással, ami talán nem látszik soknak 3049 ügyvéddel szemben, de ha az ügyvédi kar magasztos hivatását vesszük figyelembe, nem volna szabad előfordulnia annak, hogy minden tizedik ügyvédre Budapesten egy érdemleges fegyelmi ügy essék. Ez is tulnyomó részben az ügyvédi tömegnyomor következménye.

Nagyon is érthető tehát, ha az ügyvédi kar felajdul a rázúduló nyomorúsággal szemben és oltalmat, segítséget kér.

Valahányszor ez a jelszó elhangzik, a gyógyszer után kutatók nyomban rámutatnak egy orvos-ságra és felhangzik az indítvány: tájtsuk ki az ügyvédi munkakört, adjunk az ügyvédeknek több munkakialkalmat és kereseti lehetőséget, elsősorban tiltsuk el a községi jegyzőket a magánmunkálatoktól, akkor a közönség az ügyvédekhez fog fordulni végrendelet készítése, szerződés készítése stb. ügyekben, melyekkel eddig a községi jegyzőket kereste fel, ebből olyan kereseti többlet áll elő, mely a kar helyzetén lényegeset fog lendíteni.

Ilyen indítvány csak azoktól származhatik, akik nincsenek tisztában sem a falusi nép életviszonyaival, sem a községi jegyzők által végzett magánmunkálatok természetével!

A falusi ember a községhezához van szokva. Minden dolgot szereti ott lebonyolítani, mert a községhezához mindennap bármikor felmehet. Ha Nagy János a kis házáról, két tehenéről és fél hold földjéről végrendeletet akar, nem fog ügyvédhez menni, betegágyához még kevésbé fog talán 20—30 kilométerrel ügyvédet vagy köz-

jegyzőt kihívni. Pár holdas birtokcseréért, apró haszonbérleti szerződésekért nem fog egy napot eltölteni azzal, hogy bemenjen a bírósági székhelyre és ott ügyvédet keressen fel. Ha eltöltik attól, hogy ezeket a szerződéseket a községi jegyző közbenjöttével készítse el, el fogja készíteni házilag valami falusi kiszolgált kisbíró tudományának segítségével, természetesen rosszul, lesz belőle per, felburjánzik a zugiráskodás, de az ügyvédi kar semmiféle segítséget ezen a réven kapni nem fog.

De még ha sikerülne is a falusi embereket rászorítani arra, hogy a községi jegyzők által elintézt eddigi efféle ügyekben ezentul ügyvédhez forduljanak, akkor sem jelentene ez az ügyvédi karra említésre érdemes segítséget. Tulnyomó részt olyan apró ügyekről van szó, melyek nem bírnak el nagyobb munkadíjat, mint amennyit a községi jegyzők felszámítanak. Fehér holló számba megy az a községi jegyző, akinek magánmunkálatokból csak havi 100 pengő jövedelme volna. Ha az összes jegyzői magánmunkálatokat számításba vesszük, nem hiszem, hogy azok együttesen 300 ügyvéd megélhetését biztosítanák. És ne felejtjük, hogy ha a községi jegyzők magánmunkálatait eltöltjük és ha talán sikerülne is ezeket az ügyeket az ügyvédekhez terelni, akkor sem

nyujtanánk 300 új ügyvédnek megélhetést, mert a legtöbb elterelt ügy a jobban kereső, tehát ismeretebb ügyvédekhez kerülne, kik azokra ráutalva nincsenek. de egészen természetesen, a hozzájuk forduló feleket, ezekkel az új ügyekkel sem fogják elutasítani. A községi jegyzők magánmunkálatainak eltöltése tehát nem jelentene az ügyvédi kar részére semmi lényegesebb segítséget, ellenben költség-többletet és rengeteg idővesztéset okozna a falusi kisembereknek és — amit eddig szándékosan nem érintettem — minden különösebb indok nélkül, megfosztaná, eddig jogosan élvezett, csekély, mellékjövödelmüktől a községi jegyzőket.

Az ügyvédi kar nem teheti azt, hogy saját existenciáját más existenciák veszélyeztetésével javítsa meg. Az ügyvédi irodákba kényszer után „beutalt” ügyfelekben köszönet nincs. A kar válsága sokkal nagyobb, hogy sem aznn ilyen apró-cseprő kísérletezésekkel segíteni lehetne. A segítségnek megvan a maga módja, csak nem kell attól félni, hogy rámutassunk a baj igazi okára: a túlszűfolttságra. Ahonnan a túlszűfolttság származik, ott kell a túlszűfolttság forrását eltönni. Tessék bátor kézzel rámutatni és hozzányulni az igazi kórokozóhoz, a túlszűfolttsághoz, a községi jegyzőknek és a falusi kisembereknek pedig hagyjunk békét.

A nemzeti munkavédelmi szervezetről.

A háborút követő forradalmi állapotok felnyitották a magyar polgárság szemét is, s az állandóan fenyegető és politikai jelleggel is bíró sztrájkmozgalmak ellen nálunk is megalakult a Nemzeti Munkavédelmi Szervezet. Hat év eltelté után bizonyos megnyugvással tekinthet a polgárság ezen szervezet működésére, melynek sok esetben a pusztalétezés is elegendő a nyugtalan elemek fékentartására.

Nógrád és Hont közigazgatásilag

egyenlőre egyesített vármegyék területén Marno Tivadar nyugállományu alezredes a m. kir. balassagyarmati nemzeti munkavédelmi hivatal vezetőjének irányítása mellett alakultak meg a helyi szervezetek s ma már jóformán alig van község, hol ilyen alakulat ne volna. A létfontartásra szükséges üzemek sztrájk esetére pedig mindenütt biztosítva vannak!

A hazafias érzésű polgárok, gazdák, iparosok egyaránt lelkes elhatározással tömörültek és tömörülnek a kibontott

A MUNKA TÁRCÁJA.

MAGYAROK.

Írta: LAJOS KÁROLY.

Néha ugyan becsapott a szél egy-csomó füstöt a nyitott ablakon, de többnyire friss, illatos, tavaszi levegő adt az erősen zöldelő földtenger felől robogó gyorsvonalat kupéjába.

Az utasok — végyes társaság volt. legalább is külsőre, — mélyre szívták, csaknem itták a kora tavasz erős, édes illatát. Gyakran sóhajtottak és nézegettek kifelé az ablakon. Közelgett az a pillanat, mikor a vasúti utazásoknál felvett tartózkodó álarcot a közvetlenség egyszerű bizalma letépi és megered a szó.

Az ablak mellett ülő, mikádó-kabátos idősebb ur álmodozva melázik a távolba s egyszerre csak hangosan beszélni kezd, mindegy sajátmagának.

— Husz éve... legalább husz éve nem volt ilyen szép tavaszunk... Senki nem igyekszik észrevenni sóhaját, ellenben mindegyik száján már ott lóg a maga saját külön mondókája.

— Akkor ment férjhez legkisebb leányom. Ugy emlékszem reá, mintha csak tegnap történt volna... Hja, ja... Más idők voltak akkor!

Ezt az „akkor”-t mindig úgy megnyomja, mintha olyan kemény lenne a szó, hogy nem férne ki a torkán. Valaki

az ajtó mellett kászmolódik, biztosan folytatni akarja a „más idők”-et, de egy hirtelen torokköszörülés kíméletlenül legázolja merész készülődését.

— Hrrm... hrrm... Isten uccse, mintha csak magamat hallanám beszélni. Kedves jó uram, de nagyon eltalálta a harang nyelvét... Az időkben mennyire más volt ez a föld... mennyivel több jutott azon a kevesen is, mint ma sok nagy darabon... Az én fiam is akkor tájt nősült de elhíheti még ma is főlemlegetik a vendégek a traktát... Napok hosszal ettek-ittak-mulattak és ma? Mit gondolnak? ... Ma kétszer annyi tagon is alig jut valamire. A sok adó, az alacsony árak, a drága iparcikkek mind-mind arra való, hogy a szegény kisbirtokos bört lenyuzzák és földjét más kezére adják.

— Ez az kérem, — kottyant bele most egy harmadik pirosposztás képű ur, — most látszik meg, hogy mennyire igaz az a közmondás: „Egyszer volt Budán kutyavásár”. Hát az urak azt hitték, hogy mindig fenékgigitejfel?... Ohó!... nehogy azt gondolják, hogy talán én obligon kívül vagyok, dehogyl... Nyakig uszom kérem, fülüg... Annyi a teher drága kis földcskémén, hogy jóformán ki se látszik belőle... És mit tetszenek gondoloi, jól van ez így? Helyes dolog az, amit a kormány csinál?

A negyedik ur, szintén bórbekecses, fölnyitja eddig lehunytt szempilláit és hegyeset köp, Valamennyien meghök-

kennek erre a jelenetre. Én, hogy most jön a legilletékesebb. És megszólal.

— Öreg fené!... De azért úgy kell nekünk. Nem láhattuk mi ezt előre?... Ha fizetni kell, rögtön az a jelszó: Kisgazda, kisbirtokos fizess! De ha adni kell, óh a szegény városiak, alig van mit enniük. Csak adjunk nekik...

Ennek az embernek a hangja eggyé kovácsolta az egész társaságot. Mintha több test, de egy lelkek volnának, rokon eszmékre találtak, barátságosan megbeszélhető pontokra és töviről hegyire felboncolták a közélet bajainak hatalmas gyomrát.

Aki elsőnek szólalt meg, most a kupé mélyén settenkedő alak felé nézegetett és később is, amíg beszélt, állandóan ott felejtette tekintetét. Aztán ő is köhintett, de nem ért vele semmit. A többiek már nagyon belemelegettek. Kapta hát magát és ujra kinézett az ablakon. Elvezetett nyelte a jó, éles, tömör levegőt és szépen, csendesén elkezdett monologizálni, mint először.

Azt hiszik, hogy ez jóra fog vezetni? Nagyon tévednek!... Nem mindig olyan buta a magyar kisgazda, mint gondolják... Megadtán itt vagyunk mi, intelligens magyar kisbirtokosok, gondolkozunk mi majd helyettük is. És cselekedni is fogunk! Igen, cselekedni... Lesz még választás!... Majd elvállal akkor... De mit is beszélnek. Ne előzzük meg az eseményeket. Még azt fogják hinni, hogy... Pedig dehogyl...

Ez már politika. Olyasvalami, amiben minden magyar ember otthonos a feje bubájig. Rettenetesen buta ember az, aki még a politikához sem ért s így nem is lehet hinni, hogy ilyen is létezik az országban.

Uj szavak vetődnek a pipafüstös levegőbe, könnyen születnek a jól ismert frázisok és elkeverődnek a füstretg között.

A sarokban ülő szótlan úr ugylát szik találva érzi magát, mert mozgolódik. Keze lecsuszik a térdére s a többiek fitymálva veszik észre, hogy az ujjai feketék, körme töredezett és gyászos, akár egy gyári munkásé. Szemeik összevillannak, aztán megvetően hátat fordítanak neki. És tovább politizálnak.

Ezalatt az árva ember szép kényelmesen előhúzza pipáját, lassan megtömi, dölködi és végre nagynehezen rágyújt, akkor is úgy, hogy az eléggő gyújtó fejét megnyállazott ujjahagyéval leszedi, s a parázsos részt megfogva, még az utolsó porcikáját is kihasználja az égő fának.

Ez persze újabb ok az összeleledett társaságnak a mosolygásra.

De a pipázó, mintha ezt észre sem venné. Lesimitja melán konyuló szép kun bajuszát és elgondolkozva bámul a kupé tetejére.

Közeledik a vonat Pestfelé. Az urak már nagyon belemelegettek a politikába, mert igen magas hurokat pengettek. Nem úgy viselkedtek, mint a ke-

zászló alá, mert tudatában vannak annak, hogy a szervezkedés mindannyiunk érdeke: a köz javára szolgál, miután annak békésen és becsületesen gondolkodó tagjai munkájukat, segítő kezüket ajánlják fel azon eshetőségre, ha a gazdasági életben oly zavarok állnának elő, melyek a folytonosságban fennakadást és nélkülözést idézhetnének elő.

És a szükségben segíteni ép úgy emberbaráti, mint hazafias cselekedet, de kötelesség is!

Az n.m.v. szervezet foglalkozás, rang és vagyoni állapotra való tekintet nélkül tömöríti a józanul gondolkodó elemeket és testvéri szeretettel öleli keblére mindazokat, akik a nemzet felvirágoztatásában részt kívánnak.

Minden pártpolitikától távol, — egyedül a segíteni vágyás nemes eszméje által vezérelve, — a munkavédelem az összességet szolgálja és nem célja az osztályharcot fokozni, sőt ellenkezőleg arra törekszik, hogy azt lehetőleg enyhítse.

Az együttérzésnek, a dolgozni akarásnak szép példáját adta Salgótarján városa, ahol a munkásság egyrésze szintén csatlakozott a nemes üggyhez s Horváth László városi tanácsnok sokoldalú tevékenykedése és közismert agilitása s vezetése mellett, Puschmann Gyula és Brezina Gyula hathatós támogatásával kb. 300 fő a beszervezett tagok száma.

A vármegye székhelyén: Balassagyarmaton 600 fő, Szécsényben, Nógrádverőcén, Szobon és Nagymaroson 100—150 fő, még a legkisebb községekben is 15—20 a létszám. És a tagok létszáma állandóan növekedőben van, bizonyossággal annak, hogy a hazafias polgárok átérik az n.m.v. szervezet fontosságát és szükségességét, melyre adandó alkalommal támaszkodni is lehet.

A munkavédelmi szervezetek ma már az egész világ minden számottevő államában működnek s hogy mily nagy szükség van rájuk, előttünk van példaként a letört angol bányász-sztrájk s a nálunk minduntalan kirobbanó, de komoly következmények nélkül végződő sztrájkok, amelyek azért nem sikerülnek, mert a Nemzeti Munkavédelmi Szervezet résen van. A munkavédelmi szervezet mentette meg Sanghaj-ban a kínai forradalmárok által szorongatott európai lakosságot is, akik ezen eshetőségre már eleve gondolva, a bolsevista Oroszországból menekült oroszokból már előre kiképeztek megfelelő számú egyént, hogy szükség esetén ezekkel pótolják a beneszült hűtlen munkásokat. Mikor aztán a sztrájk kitört, ezen kiképzett munkavédelmi emberek foglalták el az elhagyott üzemeket s látták el azokban a munkát, mint sofförök vezették az autóbussokat és autókat, valamint elvégezték a kikötőkben vesztelő élelmiszer szállító hajók szállítmányainak a kirakását. A menekült orosz nők segédkeztek a tele-

vessé értesült, vidéki kisbirtokos, hanem úgy, mint a legjobban értesült bennszülött pesti. Minél jobban közeledtek a város felé, annál feltűnőbbben kicsiszolódott a beszédjük és változott a modoruk. Csak akkor került a sor a bemutatkozásra.

— Zweig Arisztid vagyok, tanácsos a pénzügyben, — mondta az első ur, aki kezdte a beszélgetést.

— Én Buhuska Pál vagyok, főszámvivő az állami kölcsönintézetben, — mutatkozott be a zálogházak fő-fő atyámestere.

— És te?... — szegezték a kérdést a harmadik ismeretlen mellének.

— Én kérlek alázatosan?... Engem Martin Félixnek hívnak és magánzó vagyok, — felelte a harmadik és szinte mentegődzve tette utána. — Van egy-két házacska a Nagyköruton, abból tengetem hátralevő napjaimat.

A kérdő tekintetek most a negyedik felé szegeződtek.

— Uraim, én sajnos csak egyszerű adóvégrehajtó vagyok és becsületes nevem Hoblicz Ferenc. Bármikor szolgálátára állok az uraknak.

Melegen összekezelték, majdnem csókolóztak. A sarokban ülő kilökött egy füstfelhőt a száján és enyhén hűmögött. Mihor aztán, valószínűleg szánalomból, őt is megkérdezték, hogy kihez is van szerencséjük, felelet helyett ismét köpött hegyeset és ezt mondta:

— Tikkaszt a nap, jó eső kéne... Máskülönbén megvónék

fon központban és az élelmiszer üzletekben.

Látjuk ebből, hogy a munkavédelmi szervezet gondolata meghódította immár a távol Kelet ezen exponált pontján lakó európaiakat is, amelyből kitűnik, hogy a mai gazdasági élet fejlettsége és a közszükségletek szaporodása a legkisebb közületeket is ezen újszerű intézmény létesítésére kényszeríti.

Hogy a munkavédelem eszméje vidékünkön is milyen szépen fejlődik, azt

Egymillió pengő

felesleggel zárul az előleges hírek szerint az a költségvetés, melyet a miniszterelnács már letárgyalta és a parlamenti munka felvételével terjeszt az országgyűlés elé. Az új költségvetésben új módszert is alkalmaznak, amennyiben a jövőben csak a nettó tételek fognak szerepelni és ez a rendszer állítólag eltünteti azokat a feleslegeket, amelyek a szanálás tartama alatt előirányzatban bruttó tételekkel készültek.

Összesen mintegy 25 millió pengő jut a következő költségvetési évben a magángazdaság céljaira, míg a bevételi tételekből arra a megállapításra juthatunk, hogy az összes állami üzemek, beleértve a postatakarékpénztárt és az államvasutakat is, aktív egyenleggel dolgoznak.

Örültünk a pénzügyi augurok megállapításainak, akik szerint ez a költségvetés végét veti annak a módszernek, amely azt eredményezte, hogy többmillió felesleggel állottak elő. És örültünk annak a komoly törekvésnek is, hogy az állam a beruházási munkálatok során a magánvállalkozást is tetemes összeghez igyekszik jutni. De örömről egy cseppnyi üröm is vegyül: az az aggodalom, hogy egymillió pengő aktív még mindig hatalmas felesleg és talán ilyen számítás mellőzéseivel is egyensúlyba volna hozható az államkassa. Tudjuk, hogy miből áll elő ez a felesleg. Az adófüllekkel, amelyeket hősies önfeláldozással helyez el a haza oltárán az adózó és fogyasztó közönség. Az is bebizonyított tény, hogy az adóelőírányzat a szanálás megkezdése óta minden ponton beváltotta a hozzáfűzött reményeket és egyetlen zárszámadás sem akadott, amelyben a ténylegesen befolyt adók összege alul maradt a költségvetésben előirányzott tételen.

Engedni kell az adóprésen és ez-

a balassagyarmati munkavédelmi hivatalon kívül a hatóságok támogatásának is köszönheti a polgárság, de dicséret illeti meg az egyes helyi szervezőket: tanítókat, és más lelkes egyéneket is, akik önzetlenül állnak a nemes ügy szolgálatára.

A hivatal viszont mindent megtesz, hogy az eszme állandóan ébren legyen tartva s a tagoknak még ügyes-bajos dolgaikban is mindenkor és készségesen segítségükre van.

zel együtt nagyszabású pénzügyi és szociális reformokat kell életbeléptetni. Mert mit ér, ha az állam üzemei busás nyereséggel dolgoznak, ha ugyanakkor a magánvállalkozót és termelőt fojtogatja a krízis, amikor szegény polgár nyereségét felemészti az adó és napról napra hőseposzba illő harcot kel vinni a megélhetésért? Nem elég, ha a kormány pillanatnyi segélyekkel, gazdasági olajcseppekkel siet a magánvállalkozás segítségére, mert tételesen biztosítania kellene számára is azt a hasznos és prosperitást, amelyet saját üzemeiben fel tud mutatni. Ha való az a gazdasági igazság, hogy az államháztartás kivetése az állam területén levő magánháztartásoknak, akkor fordítva is igaznak kell lennie: minden magánháztartás ugyanolyan aktív mérleget mutasson fel, mint az államháztartás.

Ezeknek az elveknek kell érvényesülniök és ha ez megtörténik, egycsapásra meg fog változni gazdasági helyzetünk kilátástalan képe. Évek óta hirdetik, hogy a nyomor, a munkanélküliség, a szociális gondok orvosszere a teljes konszolidáció megteremtésében rejlik minden foglalkozási ág terén. De hogyan konszolidálódik a kereskedelem, az ipar, a mezőgazdaság, hogyan állítsa szolgálatába a téltenségre kárhoztatott munkáskezeket, amikor lépten-nyomon nehézségekbe kell ütközni és már előzetes kalkulációja is azzal a szomorú eredménnyel jár, hogy bármihez is kezdjen, arra okvetlenül rá kell fizetnie. Az új esztendőben szeretnénk, ha a költségvetés összeállításánál alkalmazott rendszer ezen a téren is rendszerváltozást jelentene.

Hírek és különfélék

Egyházi élet. A róm. kat templomban ezentul vásár- és ünnepnap fél 12 órakor is lesz csendes mise. A 10 órai nagymiséken a nagy zsufoltság miatt a hívek sokszor kénytelenek voltak besorozni a sekrestyébe is, ahol a keresztelés, gyónatás miatt bizony sokszor terhére voltak a papságnak. A híveknek sem lehet ám kellemes, mert a huzatos sekrestyében egészség szempontjából is veszélyes a tartózkodás. Nagyon öröndetes volna, ha a Mária kongregáció hölgyeinek gyönyörű éneke felváltva gerjeszthetné áhitatra a diák, nagy, vagy fél 12 óras szentmise híveit. A közönségnek ezirányú szerény kérését ezuton hozzuk a Kongregáció vezetőjének és a főkantornak b. tudomására.

Vitézek figyelmébe. Salgótarján város vitézi hadnagyi szolgálatát időleges eltávozásom idejére vitéz Jónás Ödön bányamérnök Urnak adtam át. Címe: Salgótelep.

A Salgótarjáni Luther Szövetség január 8-án este 6 órakor az I. ker. volt evangélikus iskola helyiségében családi estélyt rendez műsorral és kedélyes családias együttlétellel. Belépődíj nincs. Ezen összejevetelt minden vasárnap 6 órai kezdettel megtartjuk és arra úgy a Szövetség tagjait, mint azok barátait is szívesen ezuton is meghívjuk.

Lövészhalál a kat. kör helyiségében. A február 4-iki farsangi táncmulatság iránt, melynek válogatott műsorát már összeállította a rendezőség, igen nagy érdeklődés nyilvánul meg a városban és vidéken. A bál sikerét már eleve biztosítja Kraft Aladár bányatitkár egyénisége, akinek kiváló hozzáértése sok szép eseménynek volt már megteremtője eddig is városunkban, ahová mióta beköltözött szívvél-lelékkel vesz részt társadalmi életünkben.

Perzsaszőnyeg szövőtanfolyam létesül városunkban a közel jövőben. Felhívjuk az érdeklődők figyelmét arra, hogy egy szakképzett urhölgyet sikerült a tanfolyam tartására megnyernünk. A tanítás kezdők részére ráman lesz bemutatva, melynek elsajátítása után haladók már szövőszéken nagyobb szőnyegeket készíthetnek. A tanfolyam megkezdésének időpontjáról, a tandíjról és a tanítási helyiség megjelöléséről jövő számunkban közlünk jelentést.

Kultúrelőadások. A baglyasi szénmedence Albertaknai és Rauaknai népiszkoláiban a telepek lakóit és felnőtteit, ha nagyobb időközben bár, de mégis tanítják oktatják és gyönyörködtetik a helyi viszonyoknak megfelelőleg akkor, amidőn lehet a bányá tanító és a karancsági r. kat. s. lelkes. Legutóbb Zsivanyits László méltatta a karácsony varázsát és szépségeit. Majd Vadkerthy Béla bánya tanító ismertette a karácsonyi ünnepkörrel kapcsolatos népszokásokat, mendedmondákat, babonákat. Az egyes előadások alkalmával Krieger Dániel bánya tanító három szölamu gyermekének karakaval szerepel. Legközelebbi kultúrelőadásukat az anya és csecsemővédelem szolgálatába fogják állítani.

Helyreigazítás. „A Munka” karácsonyi számában közöltük a központi ovoda műsoros estélyét. A kritikából tévedésből kimaradt Partényi Béláné, Omi-lyák Flórisné mellé beosztott ovónő, aki maga is hónapokon át segített a betanítás nehézség, fáradságos munkájában. Utólag szívesen tesszük közzé a helyreigazító sorokat, amellyel egy agilis ovónő munkásságát s ügyességét méltatjuk.

Vreede János kitüntetésé. A kormányzó a magyar Vöröskereszt érdemkeresztjét adományozta Vreede János németalföldi királyi alkonzulnak, a „Magyar-Hollandi Biztosító Társaság” vezérigazgatójának, a magyar-holland gyermeknyaralattási akció körül szerzett érdemei elismeréséül. Magyarország kor-

mányzójának ez a kitüntetés oly érdemeket jutalmaz ezuttal, amelyek a kitüntetettnek, Vreede Jánosnak nevét mindörökké beirták a magyarság legjobb és legönfeláldozóbb barátainak sorába. A rendjel és az elismerés a magyar gyermekek jólétjének szól, de hallgatolag azokat az érdemeket is jutalmazza, amelyeket a holland nemzetnek ez a kiváló fia évek óta más tereken is szerzett a magyarság ügyének szolgálatában. Vreede János az, aki a magya-holland kulturális és gazdasági kapcsolatok elmélyítésében hatalmas és fel sem becsülhető munkát fejtett ki, a hollandi idegenforgalmat Magyarország felé irányította és aki Petőfi verseinek pompás hollandi fordításával irodalmilag is elősegítette a magyarság külföldön való megismerésének ügyét.

Az Evang. Nő és Leányegylet karácsonyi vásárjára 18-án meghűt és kedves hangulatot varázoltak elő Röder Alfréd, Vertich Antal, Deman Gusztáv vonóstrióval, Kottra Irénke monologgal, Markó Emma egy Mikszáth novellával, Szalai Sándor egy szavalattal és hatalmas monologgal. Galbács Ica szavalattal. 19-én pedig Zatroch Nelly hegedűszólóval, Kottra Irénke szavalattal, Dianiska Mariska és Gábler Edith melodramával. És mindkét estén Köntzey Ferencné pompásan csillogó rögtönzött énekszamaival. A vásár sikerét és célját adományokkal támogatták Róth Flóris, a Kílczer és Vehoyszki cég 50 P. Lipthay B. Jenőné 20 P. Moticska Nándorné 20 P. n. Eisele Ottó 10. P. Krosák Nővérek 20 P. Dr. Polatschek Arminné 10 P. T. I. 15 P. Szenthe László Krajcsovics Gyuláné 20 P. Természetbeni adományokat adtak: Köhn Lipót. Baranyai Istvánné, Zelenka Ottóné, özv. Eiselé Gusztávné, Mikula Viktorné, Timaróczy Sándorné, Csomor Mátyásné, Zeidner Ignácné, Patay Gusztávné, Hlinka Jánosné, Elsner Gusztávné, Duda Lajos, Gábler Vilmosné, Szabó Dezsőné, Pántyik Árpádné, Fabinyi Józsefné, Furman Józsefné, Jankovics Józsefné, Zsidai Imréné, Telmányi István, Galbács Józsefné, Kersék Benőné Csincsik Andrásné, Szaniszló nővérek, Hriadlovsky Béláné, Klein Károly, Knyezsnyik Andrásné, Sproch Lajosné, Schubert Magda Podhorics nővérek, özv. Barabics Gusztávné, Hamuszka Emilné, Suchár Rezsőné, Frics Gusztávné. Ezenkívül a Leányegyletnek minden egyes tagja kivétel nélkül. Fogadják ezuton is hálás köszönetünket.

Karácsonyi ünnepély a Hirschgyárban. December 24-én délután folyt le szép számú közönség előtt a Hirschgyári ünnepély, mely az eddigieket úgy anyagilag, mint erkölcsileg jóval felülmulta. Az ünnepi beszédet Demeter Bertalan főtisztelő tartotta. Énekelt az Olvasóköri dalárdája és a gyermekkar, majd a gyermekek élőképe nyújtott kedves látványt. A műsor után következett a kb. 1000 pengő értékű ajándékcsomagok kiosztása, mely játékok, ruhaneműt és cukorkát tartalmazott. A szükséges összeg részben a gyár központi Igazgatóságának ajándéka, részben gyűjtés és az e célra rendezett mulatságok bevétele volt. Az akció vezetője: Horváth Gézáne — bár betegeskedik — időt és fáradságot nem kímélve igyekezett, hogy az öt év óta általa vezetett akció idei eredménye a múlt éveket minden tekintetben felülmulja. A gyermekek az ünnepély végével kellemes ünnepeket kívánva örömtől sugárzó arccal vitték haza hatalmas csomagjaikat.

A gimnáziumi cserkészcsapat is kivette részét a karácsonyi szeretete ünneplés irgalmas cselekedeteiből. Amint értesültünk a fiúcskák, három szegény munkáscsaládot kerestek föl s juttattak nekik kedves szeretet-adományokat.

Farkasok kóborolnak a vidéken. Így szól a hír. Tény, hogy a közel multban a Mátrában voltak farkasok s egyet közülük az erdőőr le is lőtt. Azonban koránt sincsen oly komoly farkasjárás, mint az a közszálon forog, hanem inkább „kutya jár a kertben”, — természetesen kóbor farkas kutya s ilyen hírek terjesztésével el lehet riasztani a téli fatolvajokat, vagy föl lehet kelteni a vadászok szenvedélyét. — A budapestiek is farkast láttak a Duna jégtábláin amikor izgalmas hajszát után elejtették a farkast: kitűnt, hogy az is csak kutya volt.

A Salgótarjáni Városi Casinó február hó 18-án tartja hagyományos farsangi estjét a bányatársulati Casinó termeiben. Bővebbet a jövő számunkban.

Salgótarján városának karácsonyi nyomorenyhítő akciója 1927-ben.

Évről-évre hagyományosan vallásos keretekben folyik le a helybeli polgári iskola nagytermében a város vezetése által irányított karácsonyi nyomorenyhítő akció, amely alkalommal a város szegényei és szerzetesadományokban részesülnek és több évi tapasztalatunk szerint készséggel adózik ahhoz a város minden emberbarátján gondolkodó polgára.

A nemes szívről ismert hölgyek és urak a városnak humanusan gondolkodó vezetősége fáradságot nem ismerve lelkesen dolgozott a szegények felségítésén. Mint már évekkel ezelőtt, úgy a folyó évben is a város képviselőtestülete 800 P. készpénzfedezeletet adományozott e célra s ugyanily lelkes hagyomány szerint járult hozzá 400 P. adománnyal a vármegye alispánja is. Nem maradt el azonban dr. Vass József népiölési miniszter ur Öngyémeltőségének küldeménye sem, amely uton 20 rend furuho 20 pár cipő és 100 méter szövet áru került a karácsonyfa alá. Úgy éreztük, hogy a szeretetadományokat nem a szürke hivatalos szervezett, hanem a vezetők meleg, megértő szíve kívánta juttatni a nyomorgóknak és szűkölködőknek.

Azonban az alapvető ajándékokat a város lelkes hölgyei dolgozták fel és egészítették ki az a hatalmas ünnepséggé, amely folyó évi december hó 23-án d. n. 4 órakor a polgári iskola nagytermében lefolyt. Lelkes hölgyeink fáradságtalan buzgalommal járták be a városi s mindenütt megnyitott előttük az adakozásra hívó jó szívek s a munkát, melyet szívuk parancsára emberszeretéből végeztek: gyönyörű siker koronázta. A rövid, de szívezző ünnepséget a gyermekkel betlehemi éneke vezette be, majd Hercegh József plébános méltatta az adakozók nemességét s a nemzeti himnusz elneklése után megkezdődött a szeretetadományok kiosztása, melyeknek részletezése a következők: 174 méter barhet, 154 m. vászon, 133,5 m. flanel 2,5 m. szövet, 50 m. Zeug és 50 Serzs, összesen 564 méter szövött áru, 78 drb. leányruha, 47 drb. nadrág, 27 drb. sapka, 131 pár harisnya, 10 kabát, 204 pár cipő, 24 rend fűöltöny, 19 kötény, 7 női ruha, 47 fűöltöny, 2 baba reklí, 1 báló ing, 5 szveter, 1 kötött kabát, 2 fűöltöny, 8 ing, 2 fejkendő, 2 női bluz, 1 muff, 2 sál, 1 baba kelergye, 4 női ing, 36 zsebkendő, 12 csecsemőing, 2 fűöltöny, 8 gallér, 10 kézező, 1 nadrágtartó, 2 bokavédő, 2 kalap, 1 férfi öltöny, 2 pár keztyű, 1 kendő, 2 leánykának ruháirritura, 1 retikül, 12 drb. játéktárgy, 13 drb. csésze, 4 dr. képeskönyv, 5 drb. evőkanál, 350 kgr. burgonya, 30 kgr. bab, 50 kgr. kristálycukor, 50 kgr. szalonna, 20 drb. cipő, 250 kgr. liszt, 5 kgr. keksz, 5 kgr. szalancukor, 10 kgr. liszt, 10 liter bor, 5 kgr. kolbász, 424 drb. fűöltöny karácsonyi vegyes édesség csomag, 50 mázsa fűölt szén és 110 fuvar szalma, mely utóbbinak fokozatos kiosztást folyamatban van.

A befolyt adományokból eddigelé 367 szegény részesült szeretetadományban, amely szám már önmagában is oly tömeget jelent, hogy a segítő munka igen nagy erőfeszítést igényelt.

A városi segélyakción kívül egyéb karácsonyi akciók is voltak s úgy látszik az érdekeltségek versenyeztek a nyomorgók felségítésében. Egy azonban tény, hogy a város törzslakossága a szeretet szívéből érzte s az az osztály, melynek a javakból csak mérsékelt jutott: szegények, örömet és bőven juttatott a szegényeknek. Kiténik ez az adakozók névsorából is.

Azok között a magánosok között akiknek a gondviselés többet juttatott s még megosztják a szegények szükségét szeretettel említjük fű Légrády Béla karácsonyfényű földbirtokost, aki bár városunktól távol lakik, de szíve mégis közel van szegényeinkhez, mert pénzzel ruházati cikkekkkel és hatalmas tömegű fűöltésszel sietett nyomoruk enyhítésére.

Amikor pedig az ékes karácsonyfa körül fölraktározott ajándéktárgyakon végigtekintettünk: szinte bámulatba ej-

tette a szemlélőt az a munka, mely oly sokat fáradozott a határtalan női türelemmel fövarott ruhaneműek elkészítésén. Galgó Józsefné urhölgy egy egész kanccsa fűda ruhaneműt gyűjtött a szeretet karácsonyára, varrt, szabott, dolgozott és fáradságot nem ismerve segítette diadalra az akciót.

A sok nemes lélek munkájának méltatására alig volna elegendő a betű s ezért a megajándékozottak nevében hálás köszönettel fordulunk mindazon hölgyek és urak felé, akik adományaikkal, a gyűjtés és szervezés körüli buzgalomukkal, városunk szegényeinek benyújtásához, hazafias és vallásos karácsonyához az 1927. évben is hozzájárultak szívesek voltak.

A gyűjtés eredménye készpénzben: 1672 pengő 72 fillér, mely a város és vármegye adományaival együtt 2872 P. 72 fillért tett ki. Részletei az alábbiakban vannak feltüntetve:

Szolmka Mihályné és Dr. Csengődy Lajosné urhölgyek ivén: Honvéd zászlóalj gyűjtése: 36 P. 62 f. M. kir. csendőrszkola, Obrincák Ernőné, Szolmka Mihályné, Vechovszky Istvánné, 10—10 pengő, Bodó Jánosné 6 pengő, Gasparik János, Dr. Deutsch Manó, Ficz Gizella, Szolcsek József, Ficz Béláné, 5—5 pengő, Jankovics József 4 pengő, Özv. Kárcsics Lajosné 3 pengő, Friedrich Gyuláné, Mayer Kálmán, Dr. Clementis Kálmánné, Tóth István, Bohurát, Orlik Gyula, Schuyer József, Csencsik János, Rathovszky Pál, Weisz Davidné, Kócs Mihályné, Csengődszárny, Dr. Csengődy, N. N., Vancsura Lajos, Lapsánszky Jánosné, Zsélyi Lászlóné, Kátayné, Donázy Viktorné, 2—2 pengő, Scholóné, Németh A. B. J. Poik Ferenc, Cserháti, Juhász János, Kluka Pál, Takács Ferenc, Özv. Mayernik Józsefné, Dr. Erdődy, Czeisler Lipót, Holczerné, Özv. Péter Jánosné, Szabó Sándor, Fekete József, Papp György, Sinka József, 1—1 pengő, Lukács Károlyné, 1 P. 10 fillér, Peterbach József, Kasper Jánosné, Hornok Elekne, Olajos Mihály, N. N., 50—50 fillér, összesen 173 P. 22 fillér készpénz, és özv. Schwarzné egy tarsoly édesség, özv. Kupcsok Jánosné fél zsák burgonya Horváth Lászlóné 2 gyermekruha és egy gyermekkabát, Gál Ferencné 1 pár gyermekcipő, M. kir. Honvédszászlóalj 20 hadiárva részére karácsonyi ebéd.

Galgó Józsefné, Kohn Oszkárné urhölgyek és Dr. Friedmann Armin ur gyűjtőivén: Dr. Varga Kálmánné, Hankus Lajos, 10—10 pengő, Szilárd, Szántó Sándor, Krajer András, Pál Dezső, O.K.H., Aruiorgalmi, Deutsch Henrik, Vég, Kálmán, 5—5 pengő, Drengács Viktor 4 pengő, Baumann, Hochhauser, Klein Ignác, Janikovszky, Révay 3—3 pengő, Duda Lajos, Rokosz, Klein Károly, Tóth, 2—2 pengő, Igaz Hermann, W., Friedmann Lipót, Sonnenschein László, R. J., Jancsics, Rosenberg S., Váradi András, Czibesz Istvánné, 1—1 pengő, Ungár Gábor, 80 fillér, összesen 95 P. 80 fillér, és Kainer Mór 6 drb. bőgre, Rosenberg 1 sapka, Hoffmann Armin 1 pár gyermekcipő és harisnya, Römer Zoltán 1 retikül, Römer Hermann 3 és fél méter szövet és vászon, Leibler Béla 1 pár harisnya, özv. Braun Benőné 1 drb. képeskönyv, Blayer Farkas 3 drb. leányruha Friedmann Rezső egy fűöltöny, Bicskei Miksa 1 kgr. szalancukor, Friedler Samu egy képeskönyv, Blau Márkusz 2 m. barhet, Biheller 5 drb. zománcosított bőgre, Breiner Károly 1 drb. sapka, Hoffmann Emil 1 fű nadrág Hirschfeld Edéné 1 kgr. keksz, Glatstein Ignác 1 szveter, Iparosok Szövetkezte 1 kgr. keksz, 1 kgr. szalancukor, Krausz Jenő 1 kgr. szalancukor, Kárcsics Gyula 1 zsák liszt, 20 kgr. kenyér, Szabó István 1 kgr. szalancukor, Gescheit Kálmán 1 kgr. csokoládé, Sonnenschein Dávid 1 leányruha, Widder Lajos 3 pár gyermekharisnya, 1 leánysapka, 1 méter szövet, háromnegyed méter karton, Spielberger József 2 drb. leányruha, Schreiber Jakab 1 kgr. keksz, Steiner Henrikné 3 pár gyermekharisnya, Medvei Vilmos 6 drb. gyermek fejkötő, 3 pár

gyermekharisnya, 1 kötött sál, 1 gyermekruha, Sonnenschein és László 3 drb. selyemsapka, Guttman Máttyás 1 pár cipő, Dr. Németh Dezsőné 2 játék, 2 képeskönyv, Gáspár Vilmos 2 kgr. kolbász, Hangya rófos 2 gyermek részére teljes ruhafelszerelés, Horváth Lajosné 1 pár cipő, Bogenglück Dávid 5 drb. evőkanál.

Chmell Ilonka, Balázsovits Irén, Gábler Edith és Zelenka Panni urhölgyek és Pethő Endre gyűjtőivén: Dr. Förster Kálmán, Salgótarjáni Köszénbánya, Kohn Lipót szesztereszkező 40—40 pengő, Hercegh József, H. m., Szilárdy I. (2-szor) Salgótarjáni Takarékpénztár (2-szor), R. kath. káplánok, Poliacsek, Szenthe László, Salgótarjáni Villamossági r.-t., Netzkó Máttyás, Krudy testvérek, 10—10 pengő, özv. Rákos Gyuláné 25 pengő, Szántay Istvánné 8 pengő, Laufer, Praznovszkyne, Nagy József, Matyuga Zoltán, Dr. Holcsek, Kovács Aladár, Horváth Géza, Fehérváry Józsefné, Kovács József, Klubecz Pál, Loser László, Gazdi Gizella, Csomor Máttyás, Baranyai István, Szenesné, D. N. N., Dr. Kovács Jenő, Kreisch Sándor, Veress Zoltán, Szecseyné, Kiss Lajosné, 5—5 pengő, Löwy Béla, Dr. Bellák Gyula, Kontzevnyé, Prényi Vencelne, Huszágh Elia, Zelenka Ottó, Prohászka Lajos, 4—4 pengő, Hercegh Ede, Kiss Gyula, Mayer Vilmos, Patay István, Dr. Molnár Gyuláné, Farakas Károly, N. N., Goldner Károly, Dr. Szalvandy, Nékánné, ifj. Timaróczy, Nagy, 3—3 pengő, Gurszky Károly, Katona János, Doman, Füst Jánosné, Ruzsnyák József, Paal Lajos, Lesták János, X. Y., Klein L. Márkusz, Pénzügyőrök, Kozár Gyula, Eszterházi, N. N., N. N., Kácsér Ignác, Rauschverger Mór, Kérmőczy György, Reguly Pálné, Dr. Tobola, Dr. Gádor, Gádor Lajos, Szeimetz, Reguly Lajos, Kovácsné, Mihalik Jánosné, Maróthy Gyuláné, Perger Jenőné, Wolenszkiné, Feuerstein, Gyöngyösi, Olay Gyula, Pónyi Sándor, N. N., Gescheit József, Klein Ede, Gammel József, Zatroch, Elsner Bertalan, 2—2 pengő, Dr. Steiner, Zomor, Prendl Vilmos, 150—150 pengő, Beke Antalné, N. N., Tihanyiné, Zsidai István, Juhász, N. N., özv. Olbricht Józsefné, Sötér Ignác, Csibi Kálmánné, N. N., N. N., Kovács Gyula, Dr. Perényi, N. N., Varga Gáspárné, N. N., N. N., N. N., Dr. Kovács Béla, Holcz Gyula, N. N., X. Y., N. N., Papp S., Visinger, Hollesch, Klein J., Benceze Béla, A. B., Kökény, Seidner Ignác, Kurucz, N. N., Balog, Dr. Winter 1—1 pengő, N. N., Molnár Ferdinándné, N. N., Klein Henrik, Leibler Chiel, N. N., N. N., N. N., 50—50 fillér, Balázs Sámuel 40 fillér, Szabó 20 fillér, Összesen 542 pengő 10 fillér készpénz és Balázsovitsné 1 leányruha és 1 szveter, Mihalik Jánosné 1 gyermekruha, Maróthy Gyuláné 1 kötény, Vargáné 1 leányruha, Löwy Sándorné 1 kgr. cukor és keksz, Jakubove Pál 1 pár cipő, Skolnik Dániel 1 pár cipő, Jakubove József 1 pár cipő, Telek József 1 pár cipő, özv. Weisz Vilmosné 6 pár harisnya, Weinciller Rezső 1 pár cipő.

Szauer Andorné urhölgy gyűjtőivén: Salgótarjáni Népbank 20 pengő (ismételt) Szauer Andor 10 pengő, Clemen Józsefné és Borvan Pál 2—2 kgr. kolbász.

Puschmann Gyuláné, Reguly Árpádné és Zorkóczy Erzsébet urhölgyek gyűjtőivén: Rimamurányi acélgyára 30 pengő Bodnár, Urbán K., 10—10 pengő, Liptay, Shönik Gusztáv, Billeter Tivadar, Ballhauserné, Dr. Dörfli 5—5 pengő, Radvaner Pálné, Karatturáné, Horváthné, Pántyikné 4—4 pengő, Ursutz József, Lander Emőné, Jurasko, Nagy Bertalan, 3 | 3 pengő, Zorkóczy Erzsébet, Ürmösyne, Paksyné, Brezináné, Kovács Andor, Takács Gyuláné, özv. Eiselené, Barthóné, Nagy Béláné, Gábler, Reguly 2—2 pengő, Röderne, Csernochné, N. N., Károlyné 1—1 pengő, Oláhne és N. N., 50—50 fillér, összesen 130 P. készpénz.

Özv. Gergely Jánosné urhölgy gyűjtőivén: Dr. Kvacsák Gyula 10 pengő, Liptay Elemér, N. N., Botárné, Schnell

Gyula, Laun Ferenc, Billeter H. 3—3 pengő, Süss János, Hercsik Andrásné, özv. Borbáss Istvánné, Tahan István, Zacharidesz 2—2 pengő, Gergely Jánosné, Danis Margit, 1—1 pengő, összesen 40 pengő készpénz.

Dr. Förster Kálmánné urnő gyűjtőivén: készpénz 422 pengő 50 fillér és pedig: Dufek Pálné urhölgy utján: Dr. Mudriné, Bauer Géza, Pachter 5—5 pengő, összesen 15 pengő készpénz és Fényi Gézané 1 zsák burgonya és 10 kgr. bab, Molnárné 5 kgr. bab, Villányiné 100 kgr. burgonya, Sey Tamásné 1 zsák burgonya, Duffekné 2 zsák burgonya és 15 kgr. bab.

Császár Pál ur. utján: Szabó Lajos 6 pengő, Császár Pál 5 pengő, Péntes Zoltán 2 pengő 50 fillér, Almássy Ignácné, Martiny, Nesztor 3—3 pengő, Cirbusz Endre, Elischer Béla 2—2 pengő, Sinkovits 1 pengő, összesen 27 pengő 50 fillér.

Báró Solymossy Jenő 30 pengő, Fappszász Tamás 10 pengő, Jankovits Miklós 20 pengő, Légrády Ferenc 20 pengő, Légrády Béla 150 pengő, készpénz és 2 női kabát, 3 női ruha, 2 pár cipő, 1 férfiing, 8 drb. gallér, 10 pár kézező, 1 drb. nadrágtartó, 2 pár bokavédő, 2 pár keztyű, 3 pár harisnya, egy férfiöltöny, 2 férfikalap, egy női sapka, és egy karácsonyfa, továbbá 100 fuvar tűzifa, Krepuska Géza 1 drb. ünnepi karácsonyfa, Veress Zoltánné 2 gyermek télikabát, 2 gyermeksapka, egy fű nadrág, egy női bluz, 3 gyermekköntény, 3 sapka, 2 ing, 1 nadrág, egy fiukabátka, 1 pár harisnya, 3 pár cipő, 10 drb. gyermekjáték, Baranyai Miklós Vizslás 5 csille fűtőszén, Szilárdy István 50 P. (ismételt) és 10 kocsi fa, Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége 100 pengő, Dr. Kovács Józsefné 12 drb. csecsemőing.

Külön adományok: Springer Gyuláné Somlyó-telepi teadélutánjából 22 P. Moga Endre és Reguly Margit iparművész kiállításából 86 pengő 10 fillér, Kollár Jánosné és Springer Gyuláné 2 pengő, Gazdy Gizella 5 pengő.

Dr. Förster Kálmán utján: Salgótarjáni Takarékpénztár 90 pengő, (ismételt), Salgótarjáni Népbank 30 pengő, (ismételt) Nagy József és neje diós és mákos kalács, 10 kuglóf, alma és dió.

A m. kir. népiölési ministerium adománya: 20 rend fűöltöny, 20 pár cipő, 50 m. zeug, 50 m. serzs.

Nógrád és Hont közigazgatásilag egyesített vármegyék alispáni hivatala 400 pengő és Salgótarján r.-t. város képviselőtestülete 800 pengő készpénz.

Katholikus nők csoportjának gyűjtése: Galgó Józsefné urhölgy utján: Acélgyeri kath. asszonyok gyűjtése: 13 leányruha, 4 nadrág, 2 sapka, 3 pár harisnya, 1 kabát, cipő, hálóing, szveter, kötött kabát, két fűöltöny, két babareklí, 4 kötény, 4 ingecske, 3 nagyruha, 2 és fél m. flanel, Malomhegyi Gyuláné 3 m. vászon, Koháry Angyal 4 m. flanel, 2 m. sifon, 1 lepedő, Dörner Gézané 1-1 leányruha, harisnya, kötény, fiubluz, 2 sapka, 3 pár cipő, Kuster Lajosné 1—1 nadrág, sapka és kabát, 2 leányruha, 2 harisnya, Schreiner Jenőné 1 sapka, 2 pár harisnya, 2 fejkendő, 1 női bluz, Hargitta Károlyné 1—1 nadrág, sapka és muff, Lapsánszky Jánosné 5 rend leányruha, egy kötény, Gaál Ferencné 2 leányruha, 1 pár cipő, Wehovszky Istvánné 1 nadrág, 1 pár cipő 2 kötény, Obrincák Ernőné egy nagy ruha, két ing, Szolmka Mihályné egy gyermekruha 1 fűing, Zsélyi Lászlóné és Martinek Vincéné 2—2 pengő készpénz, Barta Rezsőné 1 kötött sapka és sál, Zsebe Antalné 2 leányruha, egy fűöltöny, egy babakelergye, Nyulászi Jánosné egy női kabát, Reguly Lajosné két női ruha, Szenes Arnoldné 1—1 leányruha, nadrág, kötény és kombiné, Dr. Clementis Kálmánné egy női ruha, Schuntner Irén egy leányruha, Kluka Mária egy leányruha, Seimetz Károlyné egy leányruha, két nadrág, egy kabát, egy ingecske, egy kombiné, Galgó Józsefné 61 drb. gyermekruhára és fehérneműre való anyag.

A varrásnál közreműködtek és felvarrtak: Puschmanné 6 leányruhat, Hargittáné egy fiunadrágot, 2 kötényt, 1 bluzt, Pentka Józsefné egy fiunadrágot és sapkát, Holcsek Antalné 4 leányruhát, egy kötény és két inget, Schundtner Irén egy fiunadrágot, Malomhegyi Gyuláné négy leányruhágot, Papesch Elza 7. fiu alsónadrágot, hét leányruhágot, Donászy Viktorné három, Szmolka

Mihályné hét és Kaszper Kálmáné 3 leányruhát, Hlavnyai Alajosné hat gyermeknadrágot, 14 zsebkendőt, Kurucz Lajosné 2 fiunadrágot, Maróthy Gyuláné egy fiubluzt, Simon Alajosné egy, Balázsovits Antalné 1, Balázsovits Irén egy, Horváth Lászlóné 2, dr. Molnár Gyuláné 3, Kluka Mária, Kovács Aladárné két gyermekruhát, Hegyi Józsefné 4, Révay Sándorné 3 fiuinget, Simon Alajosné 3

kötényt, Schundtner Olga 6, Olay Gyuláné 3, Schmeltzer Miklósné 3 leányinget, Jaeger Klementin 4 fiu alsónadrágot, Nagy Jánosné 6 gyermeknadrágot, Kovács Aladárné 1 fiunadrágot.

A hölgyek ezen csoportja után tehát 240 darab ruha és fehérnemű került a karácsonyra alá.

A Faluszövetség első Községi Kongressusa.

Az ország kulturaközpontja és az egyes községek és falvak közötti közvetlen kapcsolat létrehozásának fontosságát a Falu Országos Földmívelési Szövetség vezetősége gyorsan felismerte és gyakorlati keresztülvithetőségét megfelelő szerv és képviselő létesítésével biztosította is. A Szövetség az évenként megrendezendő „Községi Kongressus” rendezésével intézményesen kívánta szolgálni azt a célt, hogy azokat az országos érdekű kérdéseket, amelyek a községek életében és fejlődésében jelentőséggel bírnak nyilvánosan tárgyalja, hogy ezáltal maguk a községek közvetlenül résztvehessenek sorsuk intézésében. A Faluszövetség a „Községi Kongressusát” úgy szervezte meg, hogy abba az érdekelt társadalmi és gazdasági érdekeltségek megfelelő módon képviselve legyenek, hogy azok a kívánások, amelyek a város és községek kapcsolatát fenntartani hivatottak, ne a pusztában elhangzott szavak legyenek, hanem meghallgatásra találjanak az illetékes fórumok előtt is.

E célból vezérelve a Falu Országos Földmívelési Szövetség 1928 március hó 3-án és 4-én rendezi „Első Községi Kongressusát” Budapesten. A kongressus legfőbb védnökeül sikerült nagybányai

vitéz Horthy Miklós Magyarország kormányzóját megnyerni, védnökei pedig gróf Bethlen István miniszterelnökkel az élen az összes szakminiszterek. A kongressus elnöke Mayer János földmívelésiügyi miniszter, a Faluszövetség elnöke, társelnöke Schandl Károly dr., földmívelésiügyi államtitkár. A községek kongressusán résztvesznek a Faluszövetség igazgató választmányán kívül a vármegyék, a városok és községek kiküldöttei, az illetékes miniszteriumok kiküldöttei, az Országos Mezőgazdasági Kamara és a kerületi kamarák képviselői, a vármegyei gazdasági egyesületek kiküldöttei, a Községi és Körjegyzők Országos Központi Egyesületének és az Országos Tanító Szövetség kiküldöttei.

Az „Első Községi Kongressus”-t alakuló diszgyűlés vezeti be, amelyet március hó 3-án d. e. 11 órakor az új városháza dísztermében tartanak, a Faluszövetség évi rendes közgyűlése után. A diszgyűlésen a megjelenő Kormányzót Mayer János földmívelésiügyi miniszter üdvözl, majd a Miniszter megnyitja beszéde után dr. Schandl Károly államtitkár ismerteti a kongressus programját. Ezután dr. Bajtay Mihály gazdasági főtanácsos, a Faluszövetség ügyvezető

igazgatója indítványára megalakulnak a szakbizottságok, amelyek még aznap d. u. megkezdik működésüket. A bizottságok letárgyalják a községi, közigazgatási és közegészségügyi ügyeket. A falu kulturális és egészségügyi kérdéseit, a falvak gazdasági és társadalmi problémáit. A kongressus programja tehát felöleli a falvak fejlesztésével kapcsolatos társadalmi, közgazdasági és kulturális kérdéseket, a Faluszövetség vezetői pedig felkérték közéletünk legkiválóbbjait, akiknek szívükön fekszik a magyar falvak jobb sorsa, hogy a fontos kérdésekről a szakbizottságokban előadást tartsanak.

A szakbizottságokban letárgyalt kérdésekben hozott határozatokat a záró teljes ülés elé terjesztik, az elfogadott javaslatokat pedig a kongressus állandó bizottsága illetékes helyen előterjeszti. Dr. Bajtay Mihály összefoglaló beszéde után Meskó Zoltán a Faluszövetség társelnöke a Faluszövetség országos szervezésének jelentőségéről szól, a kongressus végül dr. Schandl Károly államtitkár zárószavaival véget ér. A kongressust díszlakoma követi, melyen a város és falu vezető egyéniségei vesznek részt.

Bujdosó gyöngysor.

Darnay Kálmán: Balaton- és bakonymenti tizenkét vár történeti regénye.

Zalavármegye történeti mesélgetője, ki a Pesti Hírlap vasárnapi számaiban megjelenő táblabíró tréfiával írónevét országsszerte megkedveltette, Gisimar és Tigris őskori regényei után még alig halált el a Testőrszerelmek, Kisfaludy Sándor életregényének irodalmi sikere már is új és hervadhatatlan levelet fűzött szülővárosa, Sümeg 1000 éves történeti múltjának koszorújába.

Darnay Kálmán Sümegh, Tátika, Rezi Csobáncz, Szigliget, Hegyesd Tihany balatonmenti, Vázsonykő, Palota, Csesznek, Somlyó bakonyi és Szentgróth vár hiteles történetének megírásával, nemcsak szülővárosának tett szolgálatot, de könyve elviszi országsszerte hírénevet, megtépett hazánk épen hagyott paradicsomának, a Balatonmentének.

Most ölelkezett igazán össze Darnay Kálmán kutató csákánya írótolálával, amikor rövid időn belül a Pantheon, hazánk egyik legelőkelőbb irodalmi intézetének díszes kiadásában napvilágot lát, évtizedes okmánykutatásainak árán felépült történeti regénye.

Sümegh regényírója könyveinek kettős értéket ad, hogy a komoly tudományt színes ruhába öltöztette. Mert bizony nehézkessé válnának Guttenberg betűi, az itt szerepelt sok száz történeti hős neveinek, várépítőink történeti cselekedeteinek száraz felsorolásától. De Darnay könyvében a várurak mögött ott állanak ám a híres nagyasszonyok, a szerelmes szívű várkisasszonyok; az erőskezű gersei Petheő Frakszina, a török hitvessé vedlett csuszos tekintetű Piszky Lázácska, a kétszer főkötőt választott, szépséges Petheő Zsuzsika, ki sok viszontagság után Nádasdy Tamás ölelő karjai közt találta fel életboldogságát.

A hatszázéves vártörténeteken kívül, egyebet is elmond Darnay Kálmán érdeklészítő regénye, mely a török járom virágzókorában, a XVI. században Sümegh, Tátika és a többi dunántúli várakban játszódik le. A regény tárgya egy kincses gyöngysor körül forog, mely félszázadot át járja kalandos vándorútján, míg végre rákerül a legbájosabb várkisasszony, a regény hősnőjének Piszky Klárának a nyakára.

Darnay történeti regényében kizsi-

nesedik a letűnt nagyidők váruri élete, vidám mulatozásai. Az egykor híres várasszonyok levelezéséből megírta a szerző a nagyasszonyok, várkisasszonyok hogy öltözködtek, hogyan főztek, táncoltak, mulattak, az illatos virágvizekkel, hogy ápolták harmatos testüket.

Erős kézzel markol bele a regény történetébe Citra, a híres szántói boszorkány, a várurak kosaras asszonyának ármanykodása.

A sok vártörténet érdekességét még az is fokozza, hogy a szerző verejtékes kutatások árán összegyűjtötte az erőssé XVI., XVII. századbeli metszeteit, melyek régi épségükben, most mutatják be először a nagyközönségnek, romkoronás várainkat.

A regény történelmi alapon oltárt emel az itt élt török pasák, bégek és agáknak, kik megmentették hazánkat a bécsi burgiekete leheletétől, a Habsburgok ármanykodásától. „Mert a magyar igazi ellensége mindig a német volt!”

Darnay Kálmán e történeti regényével legméltóképpen ünnepelte meg a nevét viselő Sümegi múzeum alapításának félévszázados évfordulóját.

Álljon itt a sajtó alatt levő regény tartalomjegyzéke, mely kétségtelenül nagy érdeklődéssel számíthat a művelt olvasóközönség ezrei között, kik évtizedek óta nehezen várják a hézagpótló mű megjelenését:

Előszó, Magyar világ a török világban, Frakszin nagyasszonya, Táncra perdül a magyar. Szárnyra kél a rárómadár, (Tátika várának története), A gyöngysor legendája, Török cselvetés, Citra boszorkány tanyáján, (Várpalota története), Zászlós agaság útja, (Hegyesd várának története), Zsuzsika gyűrűt cserél, (Csobánc várának története és legendái), Citra ármanykodása, (Szigliget várának története), Vándorol a gyöngysor, (Tihany története), Vázsonkő története és legendái. A csokoszájú várkisasszonyok, Sümegh, Csesznek és Somlyó várának története. A megsétáltatott várur. (Rezivár története, a Baráthegy legendája), Lefelé csuszik a gyöngysor. Mesteró Sebestiánó. Somlyói szüret. Stambul legendái. Felborított lakodalm. Sze-

rencsét hoz a gyöngysor. (Szentgróf várának története.) Végző.

A vártörténetek iránt érdeklődők szíveskedjenek címüket (Állami Darnay Múzeum Sümegh Zala m.) tudatni, hogy a kiadó cég a könyv megjelenéséről értesítést küldhessen.

BUDAPESTI

textilnagyáruház

fiókot kíván létesíteni helyben. Agilis ügyes embereket keres fiók vezetésre. Gyakorlattal bírók előnyben. Ajánlatok: „Textilnagyáruház 326” jelígre a lap kiadóhivatalába kéretnek.

Kemény tót hang a Felvidék helyzetéről.

Tomanek Flóris, tót néppárti képviselő egy tót lapban a következőket mondja: „Komor fellegek borítják a mi vallási, gazdasági, társadalmi és politikai egünket. Gonoszság, gyalázat, lélevezetés uralkodik. Mindenféle szegénység, nyomor, minden faluban a vézna pizkos és lerongyolódott gyermekek tömegét lehet látni. Az asszonyokat és leányokat tönkretesz a nehéz munka. A földmívelést tönkretesz a közterhek s a földmívelést pusztul minden. A tót ma is más nemzetek rabja, otthonában is, ahol a legnagyobb szellemi és anyagi inségben él. Tévedés azt hinni, hogy a siránkozás segíteni fog. Erélyes fellépésre kemény harcra van szükség.”

Fontos dátum a január 15-ike.

Eddig hosszabította meg a Színházi Élet kiadóhivatala a kedvezményes karácsonyi fizetési utalvány beváltásának idejét. A Színházi Élet karácsonyi számának minden példányához egy sárga színű utalvány volt mellékelve, amelynek ellenében a Színházi élet előfizetési pénzűtára a karácsonyi szám árát, 1 pengő 50 fillért minden ujonnan belépő előfizetőnek az előfizetési árba beszámítja. Ezzel az utalvánnyal tehát minden 10 pengő helyett 8 pengő 50 fillért fizetheti elő a Színházi Életet és az 1 pengő 50 filléres megtérítésen kívül még ingyen megkapja aranyozott vászonkötésben a Színházi Élet legutóbbi regényfolytatását J. O. Corwood „Aranybánya” című szenzációs munkáját. Akinél ez az utalvány elkallódott volna, elegendő, ha 8 pengő 50 fillérrel együtt, levelezőlapra ragasztva, a karácsonyi szám első oldalán levő dátumnyomást küldi be a Színházi Élet kiadóhivatalához, Erzsébet körút 29. A Színházi Élet karácsonyi számában Karin Michaelis világhírű írónő nagysikerű regénye indult meg. Ennek a regénynek

az 1-es és 2-es számban megjelent folytatását szintén ingyen kapják meg a most belépő új előfizetők. Zennművekről, szindarabokról legújabb árjegyzéket ingyen küld a Színházi Élet könyvesboltja.

Modern kalózok. Az emberi kapzsiság és kegyetlenség borzalmas példája az az eljárás, amely — hivatalos közlés szerint — számos kivándorlót ért. Miután az amerikai államok kontingentáltak a más világrészről bevándorolható egyének számát, lelkiismeretlen ügynökök azal veszik rá az elkábítható elemeket, hogy a hajón majd zsákba varrják őket és így játszik ki az amerikai határellenőrző-közegek éberségét. A szerencsétlenek leg többjét azután, miután pénzüket és értéktárgyaikat előzetesen elszedték, zsákos-tól együtt a tengerbe dobják. Amikor ezeket a szinte hihetetlen borzalmakat olvassuk, önkéntelenül is fölmerül a kérdés: hát nincs-e olyan állami, vagy nemzetközi fórum, amely az oceánjárók ledelzetén is érvényt tud szerezni, a törvénynek és megóvjá az emberi élet szentségét? Ugy látszik, a hajók fedélzete még mindig exterritorális terület, mintha még mindig kalózhajók szelnék a tengert vérvörös, vagy fekete lobogóval, akár csak a középkor sötét és gyilkos századaiban.

Februárban lesz a magyar hét. Budapestről jelentik: Hermann Miksa kereskedelmi miniszter kezdeményezésére az ország iparos- és kereskedőtársadalmára a magyar ipar gyártmányainak propagandája érdekében osztrák mintára Magyar Hetet rendez. Azt a tervet, hogy a Magyar Hetet karácsony előtt tartsák meg, a karácsonyi vásár sikere érdekében eljettették és ezért a Magyar hetet valószínűleg februárban rendezik meg, még pedig nem az egyes szakmák egymástól függetlenül, hanem a magyar ipar és kereskedelem együttesen, egymással összefogva.

Underwood írógépek. Portable és Standard típusok 12 havi részletfizetésre is. Díjtalanul bemutatja Ligeti Imre, Salgótarján Fő-ucca 303.

A tótok visszakiváncokoznak Magyarországra. Pozsonyból jelentik: A Narodny Dennik, a nemzeti demokraták lapja megütközéssel foglalkozik Ur-mánczy Nándornak a Pesti Hírlapban megjelent cikkével, amelyben pontos információk alapján azt állítja, hogy a tótok nagyrészenek ohaja visszatérni Magyarországra. A lap elhiszi, hogy jőpénzért elég ehhez hasonló információt lehet kapni, de csodálkozik azon, hogy a magyar közvélemény tényként fogadta el az ilyen adatokat. Ezzel szemben megállapíthatjuk, hogy a tót ellenzéki sajtó szinte napról-napra összehasonlításokat tesz az egykori magyar „elnyomás” és a mai cseh „szabadság” közt, de még egyetlen esetben sem üttött ki ez az összehasonlítás a csehek javára.

Megjelent az ujalaku „Mindnyájunk Lapja” újévi száma. Második évfolyamának első számával a „Mindnyájunk Lapja” irodalmi és művészeti revü: újabb alakban, finom papíron, rengeteg illusztrációval és meglepően nívós tartalommal jelent meg. A fürgé és tartalmas hetilap egyik slágere az országos női- és gyermek-szépségverseny, a másik pedig a 100 oldalas ingyen regény-melléklet, melyet a lap hetenkint ajándékoz az olvasóknak. A tartalomról megemlítiük Vándor Kálmán újévi cikkét, Segesdy László szerkesztő novelláját, Dánielné Lengyel Laura cikkét, Aradi-Szabó István versét és Pogány Elza asszonyrovatát. Ezenkívül rengeteg cikk, sport-, színház- és humoros rovatok gazdagítják a lapot, melyet Hanuszik László festőművész illusztrációi díszítenek. Az újévi számban ujalaku ingyen-kotta is van: A. Red. „Sevilla” című one-stepje. A lap minden árusnál kapható. Egyes példányának ára regény és kottamelléklettel együtt 50 fillér. Negyedévi előfizetés 6 pengő. Kiadóhivatal: Budapest, V., Sziget-ucca 26.

A téli sportnak régi idő óta nem volt oly tartósan kellemes időnye mint a folyó évben. Korcsolyázás, ski futás és a ródli vonzza a sportbarátokat. A városi és az acélgyári jégpálya tükrén kecsesen hullámanak az ivelő korcsolyázó párok s úgy látszik, hogy még az idősebb sportkedvelők is szívesen hódolnak a korcsolyázás kellemes sportjának. Sajnos, hogy sok helyütt a város gyalogjárói is vannak miniatűr korcsolya pályák helyesebben buktatók, amelyek azonban a járó kelők testi épségét veszélyeztetik. Jó volna, ha ezek eltávolíthatnának.

Villamosítási tervek a vármegye területén.

Vármegyénk törvényhatósági bizottságának decembri ülésén vármegyénk alispánjának jelentéséből ragadjuk az alábbiakat.

Az elmúlt fél esztendő általános-ságban a csendes munka jegyében folyt le. A közigazgatás nyugodt menetét zavaró jelenségek csupán Balassagyarmat t. t. városnál fordultak elő. E mellett a társadalmi, gazdasági és szociális életben sem voltak zavaró jelenségek; sztrájkok sem az ipar, sem pedig a mezőgazdasági területen nem fordultak elő, izgatások, communista irányban való szervezkedések jelenségei nem mutatkoztak.

Ezekből az örömdetes jelenségek-ből azonban mégsem vonom le azt a következtetést, hogy most már nyugodtan hajthatjuk pihenőre a fejünket, mert lehetetlen észre nem venni, hogy egyes foglalkozási ágakban az elszegényedés miként halad rohamlépésben előre, az ipar és kereskedelem különösen a határ-széli városokban és községekben lépten-nyomon miként veszít véréből s lehetetlen észre nem venni, hogy miként nehezedik mind súlyosabban és súlyosabban sok-sok családra és háztartásra a mindennapi kenyér megszerzésének gondja.

Es hogy ezek dacára mégis rend van, hogy mégis határozott lépésekkel halad ez a nemzet a consolidáció felé, az köszönhető annak az óriási erőfeszítésnek és áldozatkészségnek, amelyet a magyar hazafias társadalom megtudott hozni, és minden bizonnyal később is meg fog tudni hozni a magyar jövő érdekében, az köszönhető annak a nagy erkölcsi és történelmi tökének, amelyei a magyar nemzet ezer éven át gyűjtött és gyarapított.

De önkénytelenül felmerül a kérdés, hogy meddig bírjuk a sanyargatást, meddig bírjuk a terheket. Biztat a világ nemzeteinek ébredő lelkiismerete, biztat az igazság elmaradhatatlan győzedelme.

Rothermere, lord a vármegyének hozzá intézett üdvözlésére küldött válaszában írja: Most pedig a világ kezdi megismerni a Magyarországot ért igazságtalanságokat és én bízom és hiszem, hogy nem sokára el fog jönni az az idő, amikor testvéreikkel ismét egyesülhetnek.

Ezekben a nehéz időkben a hatóságoknak fokozott kötelessége, hogy szeretetet és megértést vigyenek bele a közigazgatás minden ténykedésébe és fokozott kötelessége, hogy mindent megtegyenek a kulturális, gazdasági és szociális érdekek felkarolása céljából.

Ezeket a törekvéseket iparkodom belevinni a hatóságok működésébe és célkitűzéseibe; viszont azonban a szeretet és megértés nem jelenti azt, hogy ott ahol állam, nemzet, vallásellenes tendenciákkal vagy rosszakarral találkozunk, a rendelkezésünkre álló legszigorubb eszközöket ne alkalmazzuk.

Áttérve a közigazgatás egyes feladataira és ágazataira a következőket van szerencsém jelenteni:

A vármegye törvényhatósági bizottsága f. évi június hó 3-án tartott rendes közgyűlésében felhatalmazást adott arra, hogy a vármegye községeinek villamosítása érdekében a kezdeményező lépéseket tegyem meg. Ennek megfelelően a kereskedelemügyi m. kir. minisztérium szakosztályával való előzetes tárgyalás után versenytárgyalást írtam ki, amelynek eredményeképpen 14 pályázat, illetve ajánlat érkezett be amelyeket bizottsági felbontás után felülbírálásra a kereskedelemügyi m. kir. minisztériumhoz terjesztettem fel.

A versenytárgyalással s az annak során beérkezett ajánlatokkal nem sikerült a villamosítás ügyét előbbre vinni, mert egyik ajánlat sem tartalmazza azt a megoldási módot, amelyet ily nagy műnek a létrehozásánál nyugodt lelkiismerettel el lehetne fogadni, azonkívül maga a m. kir. belügyminiszter rendeletileg intézkedett aképen, hogy a vármegyei villamosítás ügyében további elhatározó lépést ne tegyünk addig, amíg országosan kötendő egységes irányelveket e tekintetben meg nem állapít.

Tekintettel arra, hogy a vármegyei villamos hálózat kiépítését az egyesített vármegyéknek igen sok községében nyomós érdekek sürgetik, viszont a vármegye székhelyén a városi saját üzem megszűntetése szinte elodáztatlan, a belügyminisztériumban való tájékozódás után és ottani utmutatás alapján azzal a vállalattal vettem fel a tárgyalás fonalát, amely Baranyamegyében vármegyei villamos hálózatot már épített, ahol a hálózat egy

része már működik is s amelynek szabályozására szolgáló szabályrendeletek úgy a belügyi, mint a kereskedelemügyi minisztériumok által jóváhagyattak.

Baranyavármegyében a Hazai Bank R.-T. finanszírozásával alakított a Technolávis műszaki vállalat egy részvénytársaságot a vármegye községeinek villamosítására s ugyanez a vállalat tesz most ajánlatot vármegyénknek is, még pedig oly előnyös feltételek mellett, hogy ajánlatát komoly tárgyalási alapul el lehet fogadni. Itt is részvénytársaság alakulna Balassagyarmat székhellyel, amely 30 éves koncessió mellett kiépítene a magas feszültségű hálózatot az 500 lélekszámot meghaladó községekben 3 év alatt, az 500 lelken aluliaknak 15 év alatt. A primer hálózat a részvénytársaság tulajdona maradna, a secunder hálózat a községek tulajdona lenne. Fenntartási kötelezettség mindkettőt illetően az egész concessió idő alatt a részvénytársaságé. Községek 81 pengő fillért kapnak az áramot kilowattónként s ezenkívül szobánként havonként 50 fillér alapdíjat fizetnének, mely alapdíjat a részvénytársaság havonként beszelve a vármegyei alispáni hivatalhoz fizetne be, ahonnan ezen alapdíjakból a községi belső hálózatok építési költsége, illetve megváltási ára lenne törlesztve úgy a politikai község, mint a lakosság további megterhelése nélkül az automatikus amortizáció elve alapján. A községeket és lakosságot semmiféle fogyasztási kötelezettség nem terhelné s az áramdíj sem lenne az egész concessio időre lekötve, hanem a mindenkori szenttermelési árakhoz lenne viszonyítva.

Balassagyarmat várost illetően a vállalat külön ajánlatot tett, amely szerint ingyen alaktatná át a városi belső hálózatot és 20 fillért adná az áramot akkor, ha annak értékesítését a város vállalja és saját maga bonyolítja le, 40 fillért akkor, ha a kereskedelmi lebonyolítást és hálózat fenntartást is a részvénytársaság vállalja.

Községek közvilágítási fogyasztásánál az áram kilowattónként 70. fillérbe, erőátviteli célokra pedig 50 fillérbe kerül. A vállalat belső berendezések teljesítésére kizárólagossági jogot nem kíván s az üzem kezelését és fenntartását illetően aláveti magát az e tárgyban alkotandó s az áramszolgáltatási szerződést kiegészítő vármegyei és községi szabályrendeleteknek.

Egy komplett kovács-szerszám eladó.

Bővebbet a kiadóban.

A magyar Keresztény Szocialista Vas és Fém munkások salgótarjáni acélgyári csoportja mozgalmat indított a munkásság helyzetének javítása iránt és kérelmezte, hogy az üzemben dolgozó munkásság részére karácsonyi segélyként egy heti munkabérüknek megfelelő összeg fizetessék ki. Értesülésünk szerint a vállalat igazgatósága foglalkozott a kérdéssel, azonban elutasítólag határozott, munkásai részére már a múltévi július 1-től kezdve 10 százalékos béremelést adott. Be kell tehát érniök azzal a munkabérrel, amelyet eddigél is élveztek. Úgy véljük azonban, hogy a keresztény szocialistáknak ezen kérelme nem a béremelésre irányult, hanem az üzemben tényleg dolgozó munkások termelő munkájának karitativ alapokon nyugvó elismerését célozta oly módon, mint ahogy az ipari és kereskedelmi vállalatok a tisztviselőiknek, igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjaiknak karácsonyi és újév alkalmával rendkívüli adományokat szoktak adni. Reméljük azonban, hogy a szorgalmas munkásság egyéb módon fog hozzájutni kiérdemelt munkájának szeretetteljes megjutalmazásához.

A szócsonyi járás. szócsonyi esperesi kerület egyházközségi szempontból Esztergomhoz Serédi Jusztinián dr. hercegprímás egyházmegyéjéhez tartozik. A kerület iskolaügyeinek tanfelügyeletével az egyházmegyei hatóság Mráz György sóshartyáni róm. kat. plébánost bízta meg, akit egyidejűleg a kerület esperes-

MÖSSMER JÓZSEF

vászon nagykereskedő cég

BUDAPEST, IV. PETŐFI SÁNDOR-U (Koronaherceg-u) 12 SZ.

szenzációs menyasszonyi

kelengye cikkek mintagyűjteménye

utazó megbízottja útján a m. t. érdeklődők rendelkezésére áll.

(Méret utáni abszolút különleges kivitelben **férfi fehérneműek**.)

Legelőzékenyebb fizetési könnyítések.

Értesítések: **Kiss Gyula vendéglőbe** kéretnek. (Telefon: 52.)

sévé is nevezett ki. Az új esperest egyházközsége vezető egyénei szeretettel üdvözlöttek. Városunkban és vidékén is községekben e lelkes, katolikus pap, aki csaknem két évtized óta működik már Sósahartyánban s községe érdekében sok jót tett, mert gazdasági fellendülésüket maradó alkotásai magasztalják. Mi is őszinte szívvel üdvözlöztük s kívánjuk, hogy snkáiig szolgálhassa ifjú hévvel egyházát, hazáját és népének kulturáját.

Figyelem! A napokban homályos szövegezésű plakát jelent meg, mely szerint a Róm. Kath. Olv. körben f. hó 22-én álarcos bál lesz. Tévedések elkerülése végett a kör elnöksége közli, hogy a mulatságot nem a róm. kat. olvasóközönség, csak a helyiséget adta bérbe erre a célra. Elnökség.

Évtizedek óta fennálló ELSŐRANGU SZEGEDI PAPRIKA EXPORTCÉG

átadná képviselőjét az ottani vidék vevőinél jól bevezetett megbízható ügynökségnek. Értesítés: Szeged 73. sz. postafiók címre intézendő.

Villannyal varr Ön? A Singer motor megkíméli Önt a fáradságtól, hogy varrógépet lábbal hajtsa. Szíveskedjék valamelyik Singer fióküzletben, a Singer motor bemutatását kérni.

A tanítók karácsonyi iskolánküli munkája. Egy gyönyörű kulturális nagyszerű pergő képsorozata. Minden helyről jön a jelentés a többlet munkáról. Kishartyán községben is nagyszerűen kidolgozott s mesészen felépített színpadon, melynek dekorációját Chikáné Halász Mária festette játszottak agilis tanítójuk irányítása mellett a gyermekek egy minden időben aktuális darabot a „Mesekirály nevenapját”. Háromszor is előadták a költségek így sem térülhettek meg, mert oly nagy kiadással jártak a színpad és a ruházatra fordított összegek költségei, hogy az erkölcsi siker mellett az anyagiak eltörpültek. Tudjuk, hogy sok helyen volt már ez így. Azonban magyar tanítók előre, ki-tartással a szebb jövőért.

Uri mellékfoglalkozás.

Állandó képviselőt keres SALGÓTARJÁN és VIDEKÉRE jutalékrészesedéssel mellét fuvarlevélfelülvizsgáló iroda. — A képviselő teendője az itteni kereskedők vasúti fuvarleveleit havonta összegyűjteni és irodához abból a célból beküldeni, hogy a kifizetett fuvardíjak helyessége a kereskedők érdekében felülvizsgáltassanak. Háromszáz pengőig terjedhet havi mellékjövedelem. Levélbeli ajánlat **Schäfer M. cég Budapest.** Népszínház ucca harmincegy alá küldendő.

Szerkesztői üzenetek.

Z. E. Pászto. Ujlesztendei elkészett.

P. E. Somos. Prózát hoztuk. Versei jó gondolatok mellett kiforrtan technikaiak.

Etes Amáliaaknán. A bányatársulati altiszt és munkásolvásokörben Szilveszterkor nagyszerűen sikerült színelőadás volt. A telep lakói Csepreghy „Piros Bugyelláris” c. népszínművében gyönyörködtek. A jól sikerült estélyt Rozehnal Nándor igazgatótanítónak köszönhették, aki a telepen lelkesen küzd tanítórsaival Etes kulturájának emelésért.

Egy komplett kovács-szerszám eladó. Bővebbet a kiadóban.

Kneipp páter
világhírű legmegbízhatóbb vértisztító hashajtó pilulái
ismét kaphatók minden gyógyszerboltban

Postai megbízásokat azonnal teljesít: Csillag Gyógyszertár, Bpest, Rákóczi-u. 39

A salgótarjáni körzeti forgalmi adóhivataltól.
3211/1927. f.

Hirdetmény.

Az általános forgalmi adó alá tartozó adókötelesek közül, a kivételes adólerovási mód (átalányozás) útján adózók 1927. évi átalányának f. évi december hó 31-ével érvénye lejárván, az átalányozási eljárásra vonatkozó 1925. évi 29.500 sz. P. M. rendelet kiegészítése-képen a m. kir. P. M.-nek 1926. évi 164700 sz. rendelete az 1925. évi 29.500 sz. rendelet értelmében kötött átalány egységek, valamint az idézett rendelet alapján történt átalánykivételesek hatá-lyának meghosszabbítása tárgyában újból intézkedett. Az utóbb hivatkozott P. M. valamint a m. kir. balassagyarmati Pénzügyigazgatóság 48.135/III. b. 1927. sz. rendelete értelmében az 1927. évre megkötött egységi vagy pedig kivett ki-vetészerű átalányok az 1928. évi adóki-vetési időszak egész tartamára változatlanul meghosszabbítandók, kivéve azokat az eseteket, melyek a hivatkozott rende-let 4. és 13 §-ában foglalt körülmények fennforgása esetén az átalányozások meg-hosszabbítását kizárják.

Ennélfogva a kir. pénzügyigazgató-ság az egységi átalányoknak a hivatkozott rendelet 1 §-ában körülírt meg-hosszabbítása iránt már intézkedett és az eddigi egyezési átalányozás útján adózó adókötelesek az egységi átalány meg-hosszabbításáról külön külön végzésileg fognak értesülni.

Amennyiben az adózók közül akad-nának olyanok, akik ezideig a rendes szabályok szerint adóztak és ezután egységi átalányozás útján kívánnának adózni, úgy ezeknek az adózóknak fig-yelmét ezuttal felhívja a forgalmi adó-hivatal arra, hogy az átalányegyezség iránti kérelmüket a salgótarjáni körzeti forgalmi adóhivatalnál 1928. évi január hó 31-ig benyújthatják feltéve, hogy az 1925. évi 29.500 sz. P. M. rendelet §-ban foglalt feltételek a kérelmezőknél fennforognak.

Külön felhívja figyelmét a forgalmi adóhivatal az adózók azon csoportjához

tartozóknak kiknek üzeme a naptári éveknek csak egy bizonyos részében működik, vagy akik kereseti tevékenységüket a naptári éveknek csak egy részében folytatják, hogy üzemük működésének, illetve kereseti tevékenységük megkezdése előtt szintén kérhetik egyezségileg való átalányoztatásukat.

Ami a kivétésszerű átalányozásokat illeti, azok a hivatkozott rendelet 10 és 11 §. értelmében az 1927 évi adókievési időszak egész tartalmára szintén meghosszabbítandók, kivéve a már előzőleg említett s a kivétésszerű átalányozás meghosszabbítását kizáró körülmények fennforgásának eseteit.

Tekintettel arra, hogy a kivétésszerű átalányozási mód után történő adólerovás szerint adózik az adózóknak legnagyobb része s így a kivétésszerű átalány meghosszabbításáról szóló végzéseknél minden adózó részére történő kiadása hosszabb időt venne igénybe s ez amúgy is túlterhelt hivatali szervezet működését még inkább megnehezítené, azért a salgótarjáni közeti forgalmi adóhivatal a kivétésszerű átalányozás után adózókat átalányuk meghosszabbításáról külön-külön nem értesíti, hanem ezáltal adja tudomására az adózóknak, hogy az 1927. évi kivétésszerű átalányokat 1928. január hó 1-től kezdődőleg az 1928. évi adókievési időszak egész tartalmára változatlanul meghosszabbítja. Minthogy adózók közül akadhatnak olyanok is, kiknek üzemében vagy adóköteles kereseti tevékenységük körében olyan lényeges változások állhatnak be, a legutolsó átalány kivétele óta, melyek az előző átalánynak változatlanul való fenntartását lehetetlenné teszik, azért a forgalmi adóhivatal ezen adózók átalányának meghosszabbítását mellőzi és erről, valamint az újabb átalányozás céljából megindítandó eljárás eredményéről őket külön-külön végzésileg fogja értesíteni. Ugyancsak külön végzésileg értesíti a forgalmi adóhivatal azokat az adózókat, akik az eddigi adólerovási módtól eltérőleg 1928. évi január hó 1-től kezdődőleg kivétésszerű átalányozás után kötelesek adózni.

Végül felhívja a forgalmi adóhivatal, a kivétésszerű átalányozás után adózó azon adóköteleseket, kiknek vásári forgalma helyben az átalányozás után nyert megadózást, hogy a vásári adómentes árusításra jogosító arcképes igazolványaikat meghosszabbítás céljából az illetékes körzeti forgalmi adóhivatalhoz terjesszék fel.

Salgótarján, 1927. december hó.
Holics János
hiv. vezető.

Nógrád és Hont közigazgatásilag egyelőre egyesített vármegyék alispánjától.

22697/1927. szám.

Megsemmisítés.

Hatóságom, mint utlevél kiállító hatóság által Szelán Sándor földmunkás somoskőújfalusi lakos részére folyó évi február hó 28-án 702.390/216/1927. utl. szám alatt munkavállalás címén Ausztria területére Szelán Margit háztartásbeli mátránovákai lakos részére folyó évi március hó 22-én 702.408/376/1927. utlevél szám alatt Medé Mihály és felesége nap-számos somoskőújfalusi lakosok részére folyó évi március hó 15-én 702.487/312/1927. utl. szám alatt családi ügyben Ausztria területére egy évre kiállított és hatóságomnál elfekvő utleveleket hatályon kívül helyezem és érvénytelennek nyilvánítom.

Baross
alispán.

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában
Amen.

ÓRA, EZÜST, ÉKSZER

Olcso órák nagy választékban.
Kedvező feltételek.
Alkalmi kamarai szállítóná
vételek Budapest, József
körút 81. sz. Telefon: J. 352-68.

Nagyrabecsült Hölgyeim és Uraim

Csak az udvarban

az olcsó Maradékvásár és Textilraktárban

BUDAPEST

32 KIRÁLY-UCCA 32

Kapható:

3 méter kitűnő minőségű férfiöltönyszövet hozzávalóval együtt vagy 3 méter női, vagy férfi felöltőszövet P 23.78
Ugyanaz jobb min.-ben P 39.88

Mosott zefir vagy kanavász métere
Tenisflanell maradékok " 98 fill.
Karton vagy festő " "
Tartós pamutvászon " "
Dívalmintás flanell " "
Rojtos piké törülköző darabja

2. m. hosszú fehérített kész lepedő
Kitűnő szalmazsák darabja P 3.96
Tartós flanell takaró " "
Duplaszáles fű öltönyszövet m.

U. m. virágos vatta paplan darabja P. 12.98,
selyemfényű cloth P 1.68. Portörő darabja 39
fillér, divatselyem minden színben P 2.98. 80
cm. széles sima krém függönykelme 49 fillér,
kész paplanlepedő darabja P 6.98, duplaszáles
női szövet minden színben P 2.35, schottis
vagy pepita női szövet P 1.76, zefir zsebkendő
darabja 25 fillér, fehérhátú divat barhet P 1.58
pohirtó ló darabja 68 fillér. Himzett női ing,
vagy nadrag P 1.28.

Postai rendeléseket
lelkilameretesen teljesítünk!

3½ kg.

Uderwood
hordozható és
standard típusú
írógépek. 12 havi
részfizetésre is.
Díjtalanul bemutatja

Legjobb, legújabb, legrakibbabb ajándék. Örökbeszélő, állandó értékű vagyontárgy. Világmárka, számos elismerő levél.

LIGETI IMRE Salgótarján
Fő-ucca 303.

Minden Citroen

alkatrész összes típusokhoz
raktáron, autófelszerelések

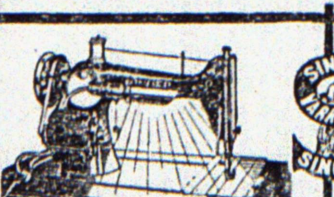
NAGY JÓZSEF BUDAPEST,

Budapest, VI., Andrássy-ut 34.
Telefon: Teréz 221-97., 285-63.

Hirdessünk:

A MUNKA

Politikai hetilapban

SINGER
varrógépek
rég bevált jó minőségben
Kedvező
fizetési feltételek
SINGER VARRÓGÉP
KÉSZVÉNYTÁRSÁG
SALGÓTARJÁN
róm. kath. templommal szemben.

Igyál

KATHREINER-féle

KNEIPP

MALÁTAKÁVÉT

Tegyél próbát egy héten keresztül és meglátod, hogy később is mindenkor ezt, fogod inni és mindenkor megleszel elégedve.

Értesítem

a nagyérdemű hölgyközönséget
hogy

női kalap és ruha salonomat

a volt rendőrségi épületbe
helyeztem át.

Raktáron tartok női fels- és
bárony kalapokat.

Hozott anyagból a legolcsóbb
árak mellett, a legrövidebb idő alatt
készítek, estélyi, alkalmi és ut-
cai ruhákat.

Szíves pártfogást kér:
SINGER GYULÁ-né
Salgótarján,

a város házával szemben.

Budapestre utazik?!

20% engedményt kap

mint ezen lap előfizetője
olcsó szoba-árainkból

10% engedményt kap

olcsó éttermi árainkból.
(Kitűnő házi konyha.)

5 pengőt megtakarít

autótaxi költséget, mert gyalog jár-
hat egy perc alatt a pályaudvarról.

Otthonérzi magát!

jól fűtött szobáinkban. — Elsőrendű ki-
szolgálás, szigorúan családi jelleg

saját érdeke

ezen előnyök folytán, hogy
okvetlen nálunk szálljon meg

GRANDHOTEL

PARK

NAGYSZÁLLODA

Budapest. VIII., Baross-tér 10.
a keleti pályaudvar érkezési
oldalával szemben.

URAIM!

Salgótarján, Ujtelep 25 szám.

A téli és tavaszi

ruha szükségletet már megrendelhe-
tük, a legújabb szövetek már megérkeztek, mely anya-
gokat a legerősebb árban bocsátom a n. b. közön-
ség rendelkezésére, kedvező fizetési feltételek mellett.
Minden e szakmába vágó munkát elvállalok mérték
szerint: U. m. papi és úrl valamint egyenruhák készítését.

Teljes tisztelettel:

LŐRINCSE ISTVÁN
férfi szabó.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

7 szombat

8 vasárnap

9 hétfő

Casanova

világfilm.
Híradó.

Casanova

IVAN MOSJOUKINE
főszereplésével.

Segítség megnősülők
Nagy vigjáték film.
Főszerepben:
HENNY POSSEN,

Kezdeté hétköznap este fél 9 órakor, vasár és ünnepnap
délután 4, 6 és fél 9 órakor.